



WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 21 stycznia 2022 r.

WK-I.431.1.44.2021

Rada Gminy Jasieniec

**Urząd Gminy Jasieniec
ul. Warecka 42
05-604 Jasieniec**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 258 § 1 pkt 5 Kodeksu postępowania administracyjnego¹ kontrolerzy: Anna Doroszevska i Kamil Karkułowski – starsi inspektorzy wojewódzcy w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, przeprowadzili w dniach od 12 do 29 października 2021 r. kontrolę problemową w Urzędzie Gminy Jasieniec, z siedzibą w Jasieńcu przy ul. Wareckiej 42.

Zakres kontroli obejmował prawidłowość oraz terminowość załatwiania skarg i wniosków przez Radę Gminy Jasieniec, w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 1 października 2021 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 21 grudnia 2021 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Państwu wystąpienie pokontrolne.

W kontrolowanej jednostce prowadzony jest rejestr skarg i wniosków kierowanych do Rady Gminy Jasieniec, zawierający dane pozwalające na określenie daty wpływu skargi lub wniosku, a także sposobu i terminów ich załatwiania, zgodnie z art. 254 k.p.a.

¹ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, ze zm.), dalej: k.p.a.

Dokumentację spraw przechowywano zgodnie z rozporządzeniem w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych².

W okresie objętym kontrolą w rejestrze skarg i wniosków kierowanych do Rady Gminy Jasieniec zaewidencjonowano wpływ 3 skarg i 12 wniosków. Nie stwierdzono przypadków przyjęcia ustnie zgłoszonej skargi lub wniosku.

Badaniu poddano 9 spraw³ zaewidencjonowanych w rejestrze skarg i wniosków, stwierdzając, że:

- 3 skargi⁴ zostały rozpatrzone bezpośrednio przez Radę Gminy Jasieniec,
- 2 wnioski⁵ przekazano innym organom do załatwienia według właściwości,
- 4 pisma⁶ nie nosiły znamion wniosku w rozumieniu art. 241 k.p.a.

Rada Gminy Jasieniec⁷ powołała Komisję Skarg, Wniosków i Petycji, zgodnie z wymogiem określonym w art. 18b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym⁸. Do zadań ww. komisji należy przygotowywanie opinii w sprawie wpływających do Rady Gminy skarg i wniosków.

W kontrolowanej jednostce wyznaczono osobę odpowiedzialną za przyjmowanie i koordynowanie rozpatrywania skarg i wniosków, stosownie do wymogu określonego w § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków⁹.

Stosownie do treści art. 253 § 4 k.p.a. oraz § 3 ust. 2 rozporządzenia w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków, w widocznym miejscu budynku urzędu znajdowała się informacja wizualna dotycząca przyjęć interesantów w sprawach skarg i wniosków przez Przewodniczącą Rady Gminy Jasieniec.

Stwierdzono także, że w okresie kontrolowanym terminowo przekazywano Wojewodzie Mazowieckiemu sprawozdania z przyjmowania oraz załatwiania skarg i wniosków przez Radę Gminy

² Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67, ze sprostowaniem) – dalej rozporządzenie w sprawie instrukcji kancelaryjnej.

³ W tym 3 sprawy zarejestrowane jako skargi i 4 sprawy zarejestrowane jako wnioski.

⁴ Dotyczy skarg oznaczonych: OA.1510.5.2020, OA.1510.6.2020, OA.1511.1.2021.AS.

⁵ Dotyczy wniosków oznaczonych: OA.1511.2.2020.AS2, OA.1511.3.2021.AS2.

⁶ Dotyczy wniosków oznaczonych w rejestrze skarg i wniosków: OA.1510.3.2020, OA.1510.8.2020, OA.1511.3.2020.AS2, pismo z 9 maja 2021 r. (przesłane za pośrednictwem poczty elektronicznej).

⁷ Uchwałą Nr IX.46.2018 z 27 września 2018 r.

⁸ Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372, ze zm.).

⁹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków (Dz. U. Nr 5 poz. 46), dalej: rozporządzenie.

Jasieniec¹⁰. Sprawozdanie z przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków w 2020 r. zawierało dane zgodne z ustaleniami kontroli.

Według ustaleń kontrolnych, we wszystkich rozpatrywanych sprawach skarżący/wnioskodawcy zostali zawiadomieni o sposobie ich załatwienia, zgodnie z wymogiem określonym w art. 237 § 3 k.p.a. i art. 244 § 2 ww. ustawy.

We wszystkich poddanych kontroli postępowaniach skargowych spełniono ustawowy obowiązek informacyjny dotyczący przetwarzania danych osobowych, o którym mowa w art. 226a k.p.a.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Niedostosowanie w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 1 października 2021 r. godzin przyjęć obywateli w sprawach skarg i wniosków przez Przewodniczącego Rady Gminy Jasieniec do wymogów określonych w art. 253 § 2 i 3 k.p.a., zgodnie z którym przyjmowanie obywateli w sprawach skarg i wniosków winno odbywać się co najmniej raz w tygodniu po godzinach pracy. Przewodniczący Rady Gminy Jasieniec przyjmował obywateli w każdy czwartek w godzinach 09:00-10:00, tj. w godzinach pracy Urzędu Gminy Jasieniec. Ustalone w powyższy sposób godziny przyjmowania obywateli w sprawach skarg i wniosków nie spełniały kryterium dostosowania do potrzeb ludności¹¹.
2. Zaewidencjonowanie w rejestrze skarg i wniosków 4 pism¹² nieposiadających cech wniosku w rozumieniu art. 241 k.p.a. Zgodnie z treścią art. 222 k.p.a., „*O tym, czy pismo jest skargą albo wnioskiem, decyduje treść pisma, a nie jego forma zewnętrzna*”. Należy wskazać, że w świetle art. 241 ww. ustawy przedmiotem wniosku mogą być sprawy dotyczące ulepszenia i podniesienia jakości działania administracji, usprawnienia organizacji wewnętrznej urzędów, poprawy doskonalenia współpracy między organami władzy publicznej, czy też zniesienia barier administracyjnych i biurokratyzmu¹³. Wniosek w rozumieniu art. 241 k.p.a. nie może ponadto wykazywać cech innego środka prawnego uregulowanego przepisami prawa. Przedmiotowe sprawy dotyczyły dofinansowania do wypoczynku harcerzy i harcerek, zmiany uchwały w sprawie godzin otwierania

¹⁰ Dotyczy sprawozdań rocznych: za rok 2019 i rok 2020.

¹¹ Przed rozpoczęciem czynności kontrolnych w jednostce, w związku z Zarządzeniem Nr 51.2021 Wójta Gminy Jasieniec z 7 października 2021 r. w sprawie zmiany Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Jasieniec zmieniono godziny, wyznaczając przyjęcia obywateli w sprawie skarg i wniosków przez Przewodniczącego Rady Gminy Jasieniec w każdy poniedziałek w godzinach 15:30-16:30 oraz w czwartek w godzinach 09:00-10:00.

¹² Dotyczy pism oznaczonych: OA.1510.3.2020, OA.1510.8.2020, OA.1511.3.2020.AS2, pismo z 9 maja 2021 r. (przesłane za pośrednictwem poczty elektronicznej).

¹³ Przemysław Kledzik, Postępowanie administracyjne w sprawie skarg i wniosków, Wrocław 2012, s.109-110.

i zamykania placówek handlowych, uzyskania lokalu mieszkalnego z zasobów Gminy i przyjęcia na teren Gminy Jasieniec rodziny polskiego pochodzenia w ramach repatriacji.

3. Rozpatrzenie 1 skargi¹⁴ z przekroczeniem miesięcznego terminu, bez skierowania do skarżącego pisemnego zawiadomienia o przyczynach zwłoki oraz wyznaczenia nowego terminu załatwienia sprawy, czym naruszono art. 237 § 1 i § 4 k.p.a. w związku z art. 36 § 1 ww. ustawy. Zgodnie z powyższymi przepisami organ właściwy do załatwienia skargi powinien załatwić ją bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w ciągu miesiąca, a w razie niezakończono skargi w ww. terminie – o każdym przypadku obowiązany jest zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy.
4. Niepodjęcie przez Radę Gminy Jasieniec uchwał w sprawie rozpatrzenia 2 skarg¹⁵. W powyższych przypadkach sprawy zostały przedstawione na posiedzeniu Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Jasieniec¹⁶, która po przeanalizowaniu skarg przygotowała opinie w przedmiotowych sprawach¹⁷, uznając jednogłośnie skargi za bezzasadne. Należy jednak zauważyć, że rada gminy jako organ kolegialny podejmuje decyzje w formie uchwał, które zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym zapadają zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy ustalonego składu rady.
5. Niepodjęcie przez Radę Gminy Jasieniec uchwał w sprawie przekazania 2 wniosków¹⁸ organowi właściwemu do ich rozpatrzenia¹⁹. Należy wskazać, że zgodnie z art. 243 k.p.a. rozstrzygnięcie co do uznania się za organ niewłaściwy do rozpatrzenia i załatwienia wniosku oraz przekazania go organowi właściwemu należy do organu, a więc do Rady Gminy Jasieniec, a nie do jej Przewodniczącego²⁰. Przekazanie wniosku do organu właściwego pozostaje poza kompetencjami Przewodniczącego Rady Gminy. Zadania związane z pełnieniem funkcji przewodniczącego rady gminy określone zostały w art. 19 ust. 2 oraz art. 20 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym i mają charakter materialno-techniczny. Polegają one wyłącznie na organizowaniu pracy rady oraz zwoływaniu i prowadzeniu jej obrad. Nie ma podstawy prawnej do przyznania przewodniczącemu organu stanowiącego gminy jakichkolwiek innych uprawnień. W myśl art. 11a ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym organami gminy są „rada

¹⁴ Dotyczy skargi oznaczonej OA.1511.1.2021.AS.

¹⁵ Dotyczy skarg oznaczonych: OA.1510.5.2020, OA.1510.6.2020.

¹⁶ Protokół Nr 3.2020 z posiedzenia Komisji Skarg, Wniosków i Petycji z 8 września 2020 r.

¹⁷ Opinie Komisji Skarg, Wniosków i Petycji z 8 września 2020 r.

¹⁸ Dotyczy wniosków oznaczonych: OA.1511.2.2020.AS2, OA.1511.3.2021.AS2.

¹⁹ Dotyczy skarg oznaczonych: OA.1511.2.2020.AS, OA.1511.3.2021.AS2.

²⁰ Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z 22 września 2015 r. sygn. IV SA/GI 685/15.

gminy i wójt gminy” i to rada gminy będąca organem stanowiącym, podejmuje swoje rozstrzygnięcia zarówno merytoryczne jak i proceduralne w drodze uchwały.

6. Niewskazanie w zawiadomieniu o odmownym załatwieniu skargi²¹ pouczenia o treści art. 239 k.p.a. Zaniechaniem takim naruszono wymóg art. 238 § 1 ww. ustawy zgodnie z którym *„(...) Zawiadomienie o odmownym załatwieniu skargi powinno zawierać (...) pouczenie o treści art. 239”.*

W wyniku kontroli stwierdzono uchybienie polegające na nieprawidłowym oznaczeniu symbolem klasyfikacyjnym skargi oznaczonej jako OA.1511.1.2021.AS. Przedmiotowa skarga wpłynęła za pośrednictwem Wojewody Mazowieckiego i została bezpośrednio rozpatrzona przez Radę Gminy Jasieniec. Sprawę oznaczono symbolem klasyfikacyjnym 1511 zamiast 1510, a więc niezgodnie z załącznikiem nr 2 do rozporządzenia w sprawie instrukcji kancelaryjnej.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w przedmiocie prawidłowości oraz terminowości załatwiania skarg i wniosków przez Radę Gminy Jasieniec ocenia się **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.**

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Radę Gminy Jasieniec do podjęcia działań w celu wyeliminowania ustalonych nieprawidłowości, a w szczególności do:

1. Klasyfikacji wniosków zgodnie z art. 222 k.p.a. oraz ewidencjonowania w rejestrze skarg i wniosków tylko tych, które posiadają cechy wniosku w rozumieniu art. 241 ww. ustawy.
2. Terminowego załatwiania skarg oraz powiadamiania skarżącego o przyczynach niezadowolnienia skargi w terminie, ze wskazaniem przyczyny zwłoki i nowego terminu załatwienia sprawy, zgodnie z wymogami art. 36 § 1 k.p.a. w związku z art. 237 § 4 k.p.a.
3. Rozpatrywania skarg należących do właściwości Rady Gminy w formie uchwał, zgodnie z zasadą określoną w art. 14 ustawy o samorządzie gminnym.
4. Podejmowania uchwał w sprawie przekazania wniosków organowi właściwemu do ich rozpatrzenia, zgodnie z zasadą określoną w art. 14 ustawy o samorządzie gminnym.
5. Wskazywania w zawiadomieniu o odmownym załatwieniu skargi pouczenia o treści art. 239 k.p.a. zgodnie z wymogiem art. 238 § 1 ww. ustawy.

²¹ Dotyczy skargi oznaczonej OA.1511.1.2021.AS.

Ponadto wskazuję na konieczność prawidłowego oznaczenia skarg rozpatrywanych przez Radę Gminy, aktualnym symbolem jednolitego rzeczowego wykazu akt, określonym w załączniku nr 2 do rozporządzenia w sprawie instrukcji kancelaryjnej.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz zobowiązuję Radę Gminy Jasieniec na podstawie art. 49 ww. ustawy do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

*Z up. Wojewody Mazowieckiego
Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli*